

OPERA

KRAKOWSKA

Stanisław Moniuszko

Straszny dwór
The Haunted Manor

OPERA KRAKOWSKA - INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
THE KRAKÓW OPERA - CULTURAL INSTITUTION
OF MAŁOPOLSKA REGIONAL GOVERNMENT

Stanisław Moniuszko

Straszny dwór
The Haunted Manor

Opera w czterech aktach / Opera in four acts

Libretto Jan Chęciński

Prapremiera / World première

Warszawa, 28 IX 1865

REALIZATORZY / REALIZATION

Kierownictwo muzyczne / Music Director

Piotr Sułkowski

Reżyseria / Director

Laco Adamik

Scenografia / Set Designer

Barbara Kędzierska

Choreografia / Choreography

Przemysław Śliwa

Przygotowanie chóru / Chorus Leader

Ewa Bator, Marek Kluza

Premiera / Première

26, 27 grudnia XII 2004

Scena operowa w gmachu Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie

The Opera Stage at the J. Słowacki Theatre in Kraków

WSPÓŁPRACA REALIZATORSKA / COOPERATION

Asystenci reżysera / Director's Assistants

Dagmar Bilińska

Ewa Stengl

Asystent scenografa / Set Designer's Assisitant

Bożena Pędziwiatr

Asystent choreografa / Choreographer's Assisitant

Elena Korpusenko

Korepetytorzy solistów / Soloists' Coaches

Irena Celińska (współpraca)

Kristina Kutnik

Natalia Wasidlow

Małgorzata Westrych

Konsultacja wokalna chóru / Chorus Guidance

Imeri Kawsadze

Teresa Wessely

Inspicjenci / Stage Managers

Hanna Podkanowicz-Zarycka

Agnieszka Sztencel

Sufler / Prompter

Dorota Sawka

Żywot artysty skromnego

Stanisław Moniuszko urodził się w 1819 w Ubielu na Litwie. Kompozycji oraz sprawności w zakresie gry instrumentalnej uczył się w Warszawie i Mińsku, a potem w Wilnie; w 1858 objął stanowisko dyrektora Opery Warszawskiej. Reprezentując postawę nieustającej aktywności w pracy twórczej, był równocześnie wzorem obywatela zaangażowanego w problemy społeczne i polityczne swego narodu; np. w okresie poprzedzającym wybuch Powstania Styczniowego uczestniczył w wielu demonstracjach o charakterze niepodległościowym. Dopiero u schyłku życia doświadczył poważniejszych sukcesów – jego *Halka* wystawiona została kolejno we Lwowie, Pradze, Moskwie i Petersburgu. Pogrzeb kompozytora w 1872 roku stał się wielką manifestacją patriotyczną.

Znaczenie Moniuszki w historii kultury polskiej jest ogromne. Wprawdzie nigdy nie był nowatorem formalnym, a świat idei ówczesnej muzyki postępowej wydał mu się raczej daleki i obcy, ale w czasach niewoli tworzył muzykę głęboko patriotyczną, bogactwo pomysłów czerpiąc ze skarbnicy muzyki ludowej i wielkiej narodowej literatury. Opery *Halka* i *Straszny dwór* – z uwagi na zawarte w nich elementy rdzennie narodowe – z biegiem lat przyjęły funkcję patriotycznych symboli. Kompozytor zdobywał doświadczenie sceniczne pisząc operetki i wodewile (np. *Nocleg w Apeninach*, *Ideal*, *Karmaniol*, *Nowy Don Kichot*). Powszechne uznanie i popularność przyniosła kompozytorowi pierwsza jego opera, *Halka*, której wartości – wspiana inwencja melodyczna, nerw dramatyczny oraz ostre akcenty krytyki społecznej – przemawiają i dzisiaj do słuchaczy z niesłabnącą siłą. *Straszny dwór* – podobnie jak wcześniejsza *Hrabina* – jest operą komiczną, sławiącą męstwo i rycerskie przymioty ducha, wyszydającą natomiast obce mody i wzory. Jednakże nie w samej fabule, lecz w tle obyczajowym – ukazującym serdeczny obraz dawnej, niepodległej Polski – kryła się wymowa polityczna dzieła, po premierze warszawskiej zdjęto z afisza przez carską cenzurę.

Józef Opalski

Libretto

Akt I

Prolog

Dwaj rycerze, bracia Stefan i Zbigniew powracają do domu po zakończonej bitwie. Żegnając się z kolegami postanawiają się nie żenić, by w każdej chwili być w gotowości na wezwanie Ojczyzny i składają "kawalerskie śluby" (*Dobrze, dobrze, panie bracie...*).

Odstona druga

Stefan i Zbigniew wracają szczęśliwi w rodzinne strony witani przez najbliższych (*Cichy domku...*). Ich śluby zaraz na początku są wystawiane na próbę - Cześnikowa ma już bowiem upatrzone panny dla kawalerów (*Witam was, witam was...*). Stryjenka zabiera się szybko do zadania, gdyż wie, iż panicze zamierzają odwiedzić przyjaciela rodziny, Miecznika, w jego posiadłości. Tam - o czym już wie Cześnikowa, ale jeszcze nie wiedzą tego kawalerowie, mieszkają dwie urodziwe panny. Dlatego stryjenka opisuje Kalinów jako miejsce pełne zagrożeń, ale nie jest i tak w stanie powstrzymać braci od odwiedzin.

w środku B. Zawiślak-Dolny (Cześnikowa)

Akt II

Tymczasem we dworze Miecznika dziewczęta, wśród nich także Hanna i Jadwiga, zajmują się haftowaniem (*Spod igiełek kwiaty rosną...*) i zgodnie z tradycją wigilii Nowego Roku wróżą z wosku. Oczywiście obie siostry pragną zobaczyć w odlewie twarze przyszłych mężów (*Już ogień płonie...*). Swoją twarz we francuskiej peruce w jednym z tych woskowych zwierciadeł chciałby zobaczyć Damazy (prawnik, przyjaciel Miecznika). Miecznik opisuje jednak cechy idealnych kandydatów - oddanych Ojczyźnie żołnierzy - na mężów swoich córek (*Kto z mych dziewczek serce której...*). Zabawę przerywa przybycie Cześnikowej, która uprzedzając przyjazd bratanków, przedstawia młodzieńców w krzywym zwierciadle. W tym momencie wracają myśliwi z polowania na czele ze Skołubą - klucznikiem Miecznika. Myśliwi drwią ze Skołuby, sugerując, że ustrzelony dzik nie jest jego trofeum. Celny strzał należał rzeczywiście do kogoś, kto właśnie jechał drogą w stronę Kalinowa. Do dworu przybywają bowiem Stefan i Zbigniew, zaś celny strzał był dziełem ich sługi Macieja. Gorącą dyskusję przerywa zaproszenie na kolację.

Akt III

Zamek zapada w sen. Hanna i Jadwiga chcą przekonać się czy rzeczywiście bracia są tacy tchórzliwi i udając portrety swoich prababek. Także Damazy też chce postraszyć gości i chowa się w starym zegarze. Skołuba próbuje nastraszyć z kolei Macieja. (*Ten zegar stary...*). Zbigniew i Stefan natomiast myślą już tylko o urodziwych siostrach (*Cisza dokoła..., Gdym przy wieczery...*). Świadcami tych wyznań są Hanna i Jadwiga. Obie panny przestraszone uciekają, zaś bracia - przekonani iż przyczyną zamieszania jest Damazy - wdają się z nim w pogawędkę. Poznają w ten sposób całkowicie zmyśloną przez zazdrosnego Damazego historię Kalinowa, jako miejsca zdrady. Bracia podburzeni chcą natychmiast rano opuścić dwór.

Akt IV

Hanna nie może zasnąć i cały czas myśli o Stefanie (*Do grobu trwać w bezzennym stanie...*). Tymczasem Damazy cieszy się jest z obrotu sprawy i udanego ośmieszenia braci. Jednak twarda postawa Miecznika doprowadza do wyjaśnienia nieporozumień i ukrócenia intrygi Damazego. Miecznik opowiada prawdziwą historię "Strasznego dworu". Posiadłość została tak nazwana przez zazdrosne matki panien z sąsiednich okolic, kiedy pradziadek Miecznika miał dziewięć córek tak pięknych, że każdy młodzieniec przybywający do Kalinowa prosił o rękę jednej z nich. Stefan i Zbigniew proszą Miecznika o rękę Hanny i Jadwigi. Wzruszony Miecznik błogosławi pary.

mazur, scena zbiorowa

Synopsis

Act One

Prologue

Two knights, brothers Stefan and Zbigniew, are coming back home from a battle. When bidding farewell to their mates, they pledge not to marry in order to be ready to serve when their motherland calls, and they make "bachelor vows" (*Dobrze, dobrze, panie bracie...*).

Scene Two

Stefan and Zbigniew are coming back to their homeland welcomed by their relatives (*Cichy domku...*). At the very beginning, their vows are put to test since Cześnikowa has already selected girls for the young men (*Witam was, witam was...*). The Aunt decides to act quickly when she learns that the men intend to visit the family friend, Miecznik, in his manor. That is where two beautiful girls live, which is known to Cześnikowa, but not to the men. To execute her plan, the Aunt describes Kalinów as a place full of hazards, but she is unable to stop visitors.

Act Two

At that time, the girls who live at Miecznik's manor, including Hanna and Jadwiga, are busy with embroidery (*Spod igielek kwiaty rosna...*), and tell fortunes from wax poured on water, which is a Polish tradition on the New Year's Eve. Obviously, both sisters would like to see the faces of their future husbands cast in wax (*Już ogień płonie...*). Also, Damazy (a lawyer and Miecznik's friend) would like to see his face in a French wig made of shaped wax. Miecznik, however, describes the features of ideal suitors: soldiers devoted to their motherland, who could only be husbands of his daughters (*Kto z mych dziewczek serce której...*). Joy is interrupted by the arrival of Cześnikowa, who comes ahead of her nephews

K. Suska (Jadwiga), K. Oleś-Blacha (Hanna)

to prejudice the girls against the men intentionally. Then, hunters arrive headed by Skołuba, Miecznik's steward. The hunters mock Skołuba, pretending that the boar is not his trophy, but the beast was rather killed by somebody who was heading for Kalinów. It is Stefan and Zbigniew who are arriving, and the marksman was their servant, Maciej. A heated discussion is interrupted by an invitation to dinner.

Act Three

The manor goes to sleep. Hanna and Jadwiga want to convince themselves if the brothers are really so cowardly, and they pretend to be portraits of their grandmothers. Damazy wants to scare the guests as well, and he hides in an old clock. Skołuba tries to scare Maciej in turn (*Ten zegar stary...*). However, Zbigniew and Stefan do not stop thinking about the beautiful sisters (*Cisza dokola..., Gdym przy wieczerzy...*). Hanna and Jadwiga witness their confessions. They escape when frightened, while the brothers, thinking that Damazy was the reason of commotion, start to talk to him. That gives them an opportunity to learn the story of Kalinów as place of treason, which was completely invented by jealous Damazy. The brothers are agitated and promise to leave the manor in the morning.

Act Four

Hanna is unable to fall asleep and keeps thinking about Stefan (*Do grobu trwać w bezzennym stanie...*). But Damazy is glad of the course of events and his ridiculing of the two brothers. However, the strict attitude of Miecznik leads to the clarification of misunderstandings and suppression of Damazy's intrigues. Miecznik tells the true story of the "Haunted Manor." The property was called like that by jealous mothers of maids from neighbouring places when Miecznik's great-grandfather had nine daughters, and they were so beautiful that each young man arriving at Kalinów would ask one to marry him. Stefan and Zbigniew sue Miecznik for Hanna's and Jadwiga's hands. Thrilled Miecznik blesses the two couples.

scena zbiorowa

Obsada / Cast

Jadwiga

Agnieszka Czastka

Monika Ledzion (gościnnie / guest)

Katarzyna Suska (gościnnie / guest)

Hanna

Małgorzata Olejniczak (gościnnie / guest)

Katarzyna Oleś-Blacha

Edyta Piasecka-Durlak

Dorota Wójcik (gościnnie / guest)

Stefan

Krzysztof Bednarek (gościnnie / guest)

Tomasz Kuk (gościnnie / guest)

Dariusz Pietrzykowski (gościnnie / guest)

Paweł Skałuba (gościnnie / guest)

Leszek Świdziński (gościnnie / guest)

Zbigniew

Janusz Borowicz (gościnnie / guest)

Przemysław Firek

Zbigniew Wunsch (gościnnie / guest)

Miecznik

Andrzej Biegun

Adam Kruszewski (gościnnie / guest)

Krzysztof Witkowski (gościnnie / guest)

Cześćnikowa

Danuta Nowak-Pończyńska (gościnnie / guest)

Bożena Zawiślak-Dolny

Agnieszka Zwierko-Wiercioch (gościnnie / guest)

Obsada / Cast

Maciej

Zenon Kowalski (gościnnie / guest)
Konrad Szota

Skołuba

Wiesław Nowak
Volodymyr Pankiv

Damazy

Janusz Dębowski
Piotr Zgorzelski (gościnnie / guest)

Grześ

Wiesław Popiołek
Paweł Szczepanek

Stara niewiasta

Dorota Dwojak
Bożena Walczyk-Skrzypczak

Marta

Małgorzata Hyży-Wypart
Kamila Mędrek-Żurek

Orkiestra, Chór i Balet

Opéry Krakowskiej
The Kraków Opera Orchestra,
Choir and Ballet

Nie taki „Straszny dwór”

W wydanej w 1946 roku przez „Czytelnika” niewielkiej książeczce pod tytułem: „Stanisław Moniuszko - twórca pieśni i oper” zamieszczono na końcu słowniczek fachowych i trudniejszych terminów. Znajduje się tam między innymi takie objaśnienie: „efekt - w sztuce - szumne zabieganie o wrażenie”. Premiera *Straszego dworu* w roku 1865 była rzeczywiście szumna i wywołała wielkie wrażenie, choć była spowodowana raczej zabiegami muzycznymi i dramatycznymi, niż - jak byśmy dzisiaj to objaśniali - działaniami marketingowymi i promocyjnymi. Sam kompozytor w liście do przyjaciela Edwarda Ilcewicza donosił o „zwycięstwie stanowczym”, zaś „Gazeta muzyczna i teatralna” pisała o „uczuciu szczególnego zadowolenia i błogości”.

Przystępując do pracy nad *Strasznym dworem* był już Moniuszko twórcą znanym i uznanym; sukces *Halki* (zaprezentowanej w Wilnie w 1848 roku, a w Warszawie dziesięć lat później) ugruntował jego pozycję, czego potwierdzeniem był fakt, iż w trakcie prób do nowego dzieła *Halka* była prezentowana już po raz setny. Od 1858 roku - od czasu powrotu z Paryża - Moniuszko piastował stanowisko dyrektora Opery Teatrów Warszawskich, wprowadzając na scenę wiele własnych

L. Świdziński (Stefan), D. Nowak-Połczyńska (Cześnikowa), P. Firek (Zbigniew)

scena zbiorowa

dzieł (*Flis*, *Hrabina*, *Verbum nobile*) i wzbogacają w ten sposób repertuar prowadzonej przez siebie instytucji, która wcześniej prezentowała głównie opery Donizettiego, Belliniego czy Meyerbeera.

Autorem libretta do *Strasznego dworu* był Jan Chęciński, literat, aktor i reżyser, od czasów *Verbum nobile* nieodstępny współpracownik Moniuszki. Sam kompozytor był zresztą inspiratorem tekstu, bowiem to on skierował uwagę Chęcińskiego na tomik „Starych gawęd i obrazów” Kazimierza Władysława Wójcickiego, z którego poprzedni librecista Wolski korzystał tworząc osnowę dramatyczną *Halki*. Szczególną uwagę obaj Twórcy skierowali na „Gawędę dworzan w baszcie nad bronią. Straszny dwór”, jako opowieść co prawda mizerną dramatycznie, ale którą Chęciński wzbogacił o wątki komediowe i romantyczne, czerpiąc niektóre pomysły ze *Ślubów panieńskich* Aleksandra Fredry. Doświadczony i zdolny librecista dostarczył Moniuszce tekst wyjątkowy, „...pomysłowy, muzycznie wdzięczny, z wierszem płynnym, słowem ciętym i w charakterze trafny...”.

A cała rzecz dotyczy dwóch braci, walecznych rycerzy, Stefana i Zbigniewa. Oni to, mając na względzie dobro Ojczyzny i braterstwo broni ślubują bezżeństwo, które już wkrótce, po powrocie do rodzinnego domu, zostaje wystawione na ciężką próbę. Kawalerowie poznają

bowiem dwie urodziwe córki Miecznika, Hannę i Jadwigę. Ale - jak to bywa w operze - sama namiętność jest tylko jedną osią dramatu, drugą musi być intryga. Zawiązuje ją stryjenka Cześnikowa, która ma własne plany swatania junaków. Przedstawia ona historię dworu, jako miejsca pojawiania się duchów, naprawdę strasznie. W dodatku kreuje naszych bohaterów w oczach córek Miecznika na tchórzy. Inny intrygant, Damazy, prawnik, sugeruje braciom jakąś zdradę właścicieli dworu, ponieważ zaniepokojony jest konkurami jednego z młodzieńców względem upatrzonej przez siebie dziewczyny. Dramaturgię wzmacniają dodatkowe wydarzenia: polowanie na odyńca, poruszanie się portretów prababek, gra starego zegara z kurantem. Wszystko prowadzi jednak do szczęśliwego finału, bracia oświadczają się siostrom i wyjaśniają prawdziwy powód nazywania dworu „strasznym”.

Moniuszko - tworząc kolejną operę w okresie wybuchu i upadku powstania styczniowego - chciał podnieść na duchu Polaków i stworzyć krzepiący serca rodaków utwór jako „bieżących klęsk pocieszycielkę”. Sam kompozytor w czynnych walkach nie brał udziału z powodu dolegliwości zdrowotnych (miał chore serce, utykał na jedną nogę, o krótkowzroczności nie wspominając). Brał jednak udział w wielu manifestacjach, a przede wszystkim wyrażał uczucia muzyką. Uderzając

scena zbiorowa

scena zbiorowa

w patriotyczne tony zamierzał u publiczności wywołać spontaniczną reakcję. Musiał jednak przewidzieć reakcję cenzury. I zaplanował wszystko mistrzowsko: napisał wybitną muzycznie operę do doskonale przygotowanego libretta oraz połączył wątek komediowy z akcentami narodowymi. W operze pojawia się wiele odniesień do wspaniałej przeszłości i potęgi Rzeczypospolitej (akcja umiejscowiona została w XVII wieku, a dwójka głównych bohaterów to przedstawiciele pełnej cnoty szlachty polskiej), pojawiają się typowo polskie obyczaje (panny leją wosk w wieczór św. Sylwestra), a ideał polskiego

szlachcica-patrioty jest kreślony wprost w imponującym polonezie „Kto z mych dziewczek, serce której” (*...Dla swej ziemi macierzystej, na skinienie oddać krew...*).

Mistrzostwo kompozytora zostało docenione; po premierze 28 września 1865 roku w Warszawie „publiczność płakała ze wzruszenia, szalała z zachwytu, każde słowo trafiało wprost do znękanich serc, obmywało je we łzach gorącej miłości do ojczyzny”. A taka reakcja została zauważona przez cenzurę i po trzech spektaklach przedstawienie zostało zawieszone na parę lat. Z tego powodu Moniuszko za życia nie usłyszał już kolejny raz swojego dzieła.

Wielki kunszt twórcy *Strasznego dworu* polega także na stworzeniu dzieła ponadczasowego, a nie tylko okazjonalnego. Po upadku powstania styczniowego tłumnie pojawiająca się na spektaklach publiczność wychwytywała niezwykle skwapliwie wszystkie ukryte wątki i aluzje, spychając niejako na dalszy plan intrygę dramatyczną. Dzisiaj jesteśmy skłonni postrzegać to dzieło zgoła odmiennie, jako fantastyczną komedię muzyczną, mocno osadzoną w ówczesnych realiach Rzeczypospolitej.

I najważniejsza rzecz - mistrzostwo Moniuszki objawia się w tej operze przede wszystkim w warstwie muzycznej; jest to z pewnością najwybitniejsza opera naszego „muzycznego wieszcz”. Inwencja melodyczna i harmoniczna, znakomita konstrukcja scen indywidualnych i zespołowych, porywające arie i tańce pozwalają zaliczyć *Strasznego dwór* do arcydzieł polskiej literatury operowej.

Andrzej Kosowski

K. Witkowski (Miecznik), V. Pankiv (Skołuba)

OPERA
KRAKOWSKA

O P E R A
K R A K O W S K A

ul. Lubicz 48
31-512 Kraków
tel.: 012 628 91 01
fax: 012 628 91 03
www.opera.krakow.pl

REZERWACJA / RESERVATIONS

ul. Lubicz 27, tel.: 012 628 91 13, 15

fax 012 628 91 11,

e-mail: bilety@opera.krakow.pl

poniedziałek-piątek 8:00 - 18:00

Biuro Rezerwacji udziela wszelkich informacji na temat repertuaru, spektakli, cen i dostępności biletów.

Reservation Office gives any information about repertoire, performances, prices and tickets availability.

KASA BILETOWA SCENY OPEROWEJ

OPERA'S BOX OFFICE

w gmachu Teatru im. J. Słowackiego

pl. Św. Ducha 1, tel.: 012 421 16 30

e-mail: kasa.opera@neostrada.pl

kasa czynna: poniedziałek, piątek, sobota

10.00 - 13.00, 16.00 - 19.00

wtorek, środa, czwartek: 13.00 - 18.00

niedziela: 12.00 - 19.00

Kasa biletowa przyjmuje karty kredytowe

Box Office accepts major credit cards

Redakcja programu / Editing: **Katarzyna Woźniak**

Opracowanie graficzne, skład i łamanie / Artwork and Layout: **Dariusz www.Bebnowski.pl**

Tłumaczenie / Translating: **Henryk Zwolski**

Druk / Printing: **BTL Service**

Fotografie / Photographs: **Evolution, M. Padjas, R. Kornecki, J. Wrzesiński**

Wydawca / Publisher: **Opera Krakowska**

Styczeń / January 2008

Opera Krakowska

Kierownik Działu Koordynacji Pracy Artystycznej
Artistic Coordination Manager
Krzysztof Szafran

Kierownik Działu Marketingu / Marketing Department Manager
Katarzyna Woźniak

Kierownik Sekcji Sprzedaży / Sale Section Manager
Izabela Kosowska-Osman

Scenografia została wykonana przez Zespół Techniczny Opery Krakowskiej
Scenography developed by the Kraków Opera Technical Staff:

Główny Specjalista ds. Technicznych / Chief Technical Specialist
Andrzej Gurda

Kierownik Produkcji / Production Manager
Weronika Kowalczyk

Kierownik Sceny / Stage Manager
Grzegorz Woźniak

Pracownia Scenotechniczna / Instalment Section
Tadeusz Sajak

Pracownia Akustyczna / Acoustic Section
Zbigniew Zawisław

Pracownia Elektryczna / Electrical Section
Ryszard Starobrański

Kierownik Pracowni Stolarskiej / Carpentry Section Manager
Henryk Czarnecki

Pracownia Modelarska / Modeling Section
Wacław Didur

Pracownia Ślusarska / Ironwork Section
Franciszek Szumny

Pracownia Malarska / Painting Section
Marek Jarosz

Pracownia Krawiecka Damska / Ladies' Dressmaking Atelier
Katarzyna Kłębczyk

Pracownia Krawiecka Męska / Men's Dressmaking Atelier
Ewa Dura

Pracownia Perukarsko-Fryzjerska / Hairdressers
Jadwiga Bąk-Gach

Pracownia Modniarska / Millinery Atelier
Eulalia Kochanik

Opera Krakowska
instytucja kultury
Województwa
Małopolskiego

Partner:

Stowarzyszenie
Miłośników
Opery
Krakowskiej
ARIA

Sponsorzy:

Bank BPH

Patronat medialny:

DZIENNIK POLSKI

KARNET
INSTYTUT KULTURY I SZKŁY

DZIENNIK POLSKI

Biura Ogłoszeń:

Kraków, ul. Wielopole 1, tel. 421 99 77, faks 421 97 77

ul. Starowiślna 2, tel. 61 99 176,

ul. Wiślna 2, tel. 422 70 89

e-mail: bo@jagiellonia.krakow.pl www.dziennik.krakow.pl

Dział Sprzedaży:

Kraków, ul. Wielopole 1, tel. 61 99 163

Makieta nowego gmachu
Opéry Krakowskiej
fot. Janusz Leśniak

O P E R A
K R A K O W S K A

ul. Lubicz 48
31-512 Kraków
tel.: 012 628 91 01
fax: 012 628 91 03
www.opera.krakow.pl